

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 10. septembra 2020¹

Vec C-62/19

Star Taxi App SRL
proti
Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General,
Consiliul General al Municipiului București,
za účasti:
IB,
Camera Națională a Taximetriștilor din România,
D'Artex Star SRL,
Auto Cobălcescu SRL,
Cristaxi Service SRL

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica (EÚ) 2015/1535 – Článok 1 ods. 1 písm. b) – Pojem ‚služby informačnej spoločnosti‘ – Služba priameho skontaktovania zákazníkov taxislužby s vodičmi taxislužby – Služby rezervačných centráľ taxislužieb, ktoré sú povinné pre taxislužby oprávnených dopravcov – Článok 1 ods. 1 písm. e) – Pravidlo vzťahujúce sa na služby – Oznamovacia povinnosť – Smernica 2000/31/ES – Článok 4 – Režim predchádzajúceho povolenia – Režimy udeľovania povolení, ktoré nie sú špecificky a výlučne zamerané na služby informačnej spoločnosti – Smernica 2006/123/ES – Články 9 a 10 – Režimy udeľovania povolení na činnosti v oblasti služieb“

Úvod

1. Právne predpisy Únie stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa špecifickej kategórie služieb, a to tzv. služieb „informačnej spoločnosti“, t. j. služieb, ktoré sú poskytované na diaľku, elektronickým spôsobom alebo, zjednodušene povedané, najmä cez internet. Na takéto služby sa v práve Únie vzťahuje zásada vzájomného uznávania medzi členskými štátmi, ako aj určité výhody v súvislosti s usadením sa poskytovateľov v príslušných členských štátoch ich pôvodu.

2. Nie je však vždy ľahké rozlišovať medzi službou informačnej spoločnosti a „klasickou“ službou, pokiaľ plnenia rôznej povahy tvoria neoddeliteľné súčasti celkovej služby. Platí to najmä pre služby mestskej dopravy, v rámci ktorých sa rezervácia cesty uskutočňuje elektronicky. Súdny dvor už mal príležitosť za osobitných okolností poskytnúť určité usmernenia týkajúce sa takéhoto rozlíšenia.² Tieto usmernenia sa však nemusia nevyhnutne uplatňovať za odlišných okolností.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981).

3. Druhá časť problémov nastáva vtedy, keď vnútroštátne predpisy upravujú „klasické“ služby rovnakej ekonomickej povahy ako služby informačnej spoločnosti. Je potom otázkou, v akom rozsahu a prípadne za akých podmienok umožňuje právo Únie uplatniť uvedené predpisy na túto druhú kategóriu služieb. Ďalší problém nastáva v situácii, keď existujú pochybnosti o tom, či sa pravidlá prijaté na reguláciu „klasických“ služieb skutočne môžu uplatňovať na služby informačnej spoločnosti vzhľadom na ich špecifickú a inovatívnu povahu.³

4. Všetky tieto rôzne otázky sa vynárajú v prejednávanej veci a tak poskytujú Súdnemu dvoru príležitosť spresniť svoju judikatúru v tejto oblasti.

Právny rámec

Právo Únie

5. Podľa článku 2 písm. a) smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode)⁴:

„Na účely tejto smernice majú nasledujúce výrazy uvedený význam:

a) „služby informačnej spoločnosti“: služby v zmysle článku 1 [bod] 2 smernice 98/34/ES, naposledy zmenenej a doplnenej smernicou 98/48/ES⁵“;

6. Článok 4 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby začatie a vykonávanie činnosti poskytovateľa služby informačnej spoločnosti nepodliehali predchádzajúcemu oprávneniu ani žiadnej inej požiadavke, ktorá má rovnaký účinok.

2. Odsek 1 platí bez toho, aby boli dohodnuté rámcové postupy udeľovania oprávnení, ktoré nie sú špecificky a výlučne zamerané na služby informačnej spoločnosti...“

7. Článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. d) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu⁶ stanovuje:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na služby poskytované poskytovateľmi, ktorí sú usadení v členskom štáte.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na tieto činnosti:

...

d) služby v oblasti dopravy vrátane prístavných služieb, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti hlavy [VI] Zmluvy [o FEÚ];

3 Pozri v súvislosti s podobnými pochybnosťami rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, body 28 až 31), a návrhy, ktoré som predniesol v tejto veci (C-390/18, EU:C:2019:336, body 93 až 99).

4 Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mím. vyd. 13/025, s. 399.

5 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mím. vyd. 13/020, s. 337), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, 1998, s. 18; Mím. vyd. 13/021, s. 8).

6 Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 36.

...“

8. Podľa článku 3 ods. 1 prvej vety tejto smernice:

„Ak existuje rozpor medzi ustanoveniami tejto smernice a ustanovením iného aktu Spoločenstva, ktorý upravuje osobitné aspekty prístupu k činnosti v oblasti služieb alebo jej výkonu v osobitných oblastiach alebo v osobitných povolaniach, má ustanovenie iného aktu Spoločenstva prednosť a uplatňuje sa na tieto osobitné oblasti alebo povolania.“

9. Článok 9 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty nepodmieňujú prístup k činnosti v oblasti služieb alebo jej vykonávanie systémom udeľovania povolení, pokiaľ nie sú splnené tieto podmienky:

- a) systém udeľovania povolení nediskriminuje daného poskytovateľa;
- b) potreba existencie systému udeľovania povolení je opodstatnená závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu [naliehavým dôvodom všeobecného záujmu – *neoficiálny preklad*];
- c) sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť pomocou menej reštriktívneho opatrenia, najmä v dôsledku skutočnosti, že následná inšpekcia by bola vykonaná príliš neskoro, aby bola skutočne účinná.“

10. Nakoniec článok 10 ods. 1 a 2 tej istej smernice uvádza:

„1. Systémy udeľovania povolení sa zakladajú na kritériách, ktoré zabraňujú tomu, aby príslušné orgány vykonávali svoju hodnotiacu právomoc svojvoľným spôsobom.

2. Kritériá uvedené v odseku 1 musia byť:

- a) nediskriminačné;
- b) opodstatnené závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu [naliehavým dôvodom všeobecného záujmu – *neoficiálny preklad*];
- c) primerané cieľu tohto verejného [všeobecného – *neoficiálny preklad*] záujmu;
- d) jasné a jednoznačné;
- e) objektívne;
- f) vopred zverejnené;
- g) transparentné a dostupné.“

11. Článok 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti⁷, stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

⁷ Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1.

- b) ‚služba‘ je každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb.

Na účely tohto pojmu:

- i) ‚na diaľku‘ znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné;
- ii) ‚elektronickým spôsobom‘ znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vln, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami;
- iii) ‚na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb‘ znamená, že služba sa poskytuje prostredníctvom prenosu údajov na individuálnu žiadosť.

Indikatívny zoznam služieb, ktoré nespádajú pod tento pojem, je uvedený v prílohe I;

...

- e) ‚pravidlá vzťahujúce sa na služby‘ sú požiadavky všeobecnej povahy, ktoré sa vzťahujú na zriaďovanie a vykonávanie služieb v zmysle písmena b), najmä ustanovenia týkajúce sa poskytovateľa služby, služieb ako takých a ich príjemcu a vylučujúce všetky pravidlá netýkajúce sa [s výnimkou všetkých pravidiel netýkajúcich sa – *neoficiálny preklad*] špecificky služieb tak, ako sú vymedzené v uvedenom písmene.

Na účely tohto pojmu:

- i) sa pravidlo považuje za pravidlo osobitne určené pre služby informačnej spoločnosti vtedy, ak so zreteľom na jeho dôvodovú správu a jeho vykonávaciu časť je špecifickým cieľom a zámerom všetkých alebo niektorých z jeho ustanovení regulovanie takýchto služieb, vykonávané explicitným a cieľovým spôsobom;
  - ii) sa pravidlo nepovažuje za pravidlo osobitne určené pre služby informačnej spoločnosti vtedy, ak takéto služby ovplyvňuje iba nepriamym alebo náhodným spôsobom;
- f) ‚technický predpis‘ sú technické špecifikácie a ďalšie požiadavky alebo pravidlá o službách vrátane príslušných správnych opatrení, dodržiavanie ktorých je v prípade predaja, poskytovania služieb, zariadenia poskytovateľa služby alebo používania služby v členskom štáte alebo na väčšej časti jeho územia *de jure* alebo *de facto* povinné, ako aj zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia členských štátov, okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 7, ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používanie výrobku alebo ktoré zakazujú poskytovanie alebo používanie služby alebo usadenie sa subjektu ako poskytovateľa služby.

...

Patria sem technické predpisy, ukladané orgánmi určenými členskými štátmi a nachádzajúcimi sa v zozname, ktorý je vypracovaný a aktualizovaný, ak je to potrebné, Komisiou v rámci výboru uvedeného v článku 2.

...“

12. Podľa článku 5 ods. 1 prvého pododseku tejto smernice:

„Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 7, všetky návrhy technických predpisov okrem tých prípadov, keď ide len o prevzatie úplného textu medzinárodnej alebo európskej normy, pričom v takomto prípade postačí informácia o príslušnej norme; členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je prijatie takéhoto technického predpisu potrebné, keď tieto dôvody nebudú zjavné už z návrhu technického predpisu.“

13. Nakoniec článok 10 uvedenej smernice stanovuje:

„Smernica 98/34/ES, zmenená aktmi uvedenými v prílohe III časti A k tejto smernici, sa zrušuje bez vplyvu na povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva tých smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe III časti B k zrušenej smernici a v prílohe III časti B k tejto smernici.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe IV.“

Rumunské právo

14. Článok la písm. j) a článok 15 Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere (zákon č. 38/2003 o doprave prostredníctvom taxislužby a prenajatého vozidla) z 20. januára 2003⁸ (ďalej len „zákon č. 38/2003“) stanovujú:

„Článok la

...

j) taxi dispečing, ďalej len ‚dispečing‘: činnosť spojená s dopravou taxislužbou, ktorá spočíva v prijímaní objednávok zákazníkov telefonicky alebo iným spôsobom a v ich prenose vodičovi taxislužby prostredníctvom vysielacej a prijímacej rádiostanice;

...

Článok 15

1. Činnosť taxi dispečingu môže vykonávať každá právnická osoba, ďalej len ‚rezervačná centrála‘, ktorej príslušný orgán vydal povolenie v súlade s týmto zákonom, a to výlučne v rámci obce, na ktorú sa toto povolenie vzťahuje.

2. Povolenie na prevádzkovanie taxi dispečingu je možné získať na základe predloženia týchto dokladov:

a) kópia výpisu z obchodného registra;

b) čestné vyhlásenie prevádzkovateľa dopravy prostredníctvom taxislužby alebo prenajatého vozidla, že rezervačná centrála má potrebné technické vybavenie, vysielaciu a prijímaciu rádiostanicu, zabezpečenú rádiovú frekvenciu, kvalifikovaných pracovníkov a potrebné priestory;

c) kópia osvedčenia rádiotelefonického operátora pre zamestnancov rezervačnej centrály taxislužby vydaného príslušným orgánom v oblasti telekomunikácií;

⁸ Monitorul Oficial al României, část I, č. 45 z 28. januára 2003.

d) kópia licencie na používanie rádiových frekvencií vydané príslušným orgánom.

...

5. Oprávnení dopravcovia, ktorí poskytujú taxislužby, využívajú rezervačnú centrálu v súlade s týmto zákonom na základe zmluvy o dispečingu, ktorú s ňou uzavreli za nediskriminačných podmienok.

6. Služby dispečingu sú povinné pre všetky taxislužby oprávnených dopravcov, ktorí vykonávajú svoju činnosť v určitej oblasti, s výnimkou miest, kde bolo vydaných menej ako sto licencií na vozidlá taxislužby alebo kde táto služba nie je povinná.

...

8. Zmluvy o taxi dispečingu uzavreté s oprávnenými dopravcami musia obsahovať ustanovenia o povinnostiach zmluvných strán dodržiavať právne predpisy týkajúce sa kvality a zákonnosti poskytovanej služby, ako aj dohodnuté tarify za prejednú vzdialenosť.

9. Taxislužby obsluhované rezervačnou centrálou môžu poskytovať prepravné služby za jednotnú tarifu alebo rozdielne tarify podľa kategórie vozidiel v súlade so zmluvou o dispečingu.

10. Rezervačná centrála poskytne oprávneným dopravcom, ktorých obsluhuje, vysielacie a prijímacie rádiové stanice na vybavenie vozidiel taxislužby, a to na základe nájomnej zmluvy uzavretej za nediskriminačných podmienok.“

15. Na území mesta Bukurešť (Rumunsko) sú taxislužby upravené ustanoveniami Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (rozhodnutie mestského zastupiteľstva Bukurešť č. 178/2008 o schválení rámcového nariadenia, špecifikácií a koncesnej zmluvy na delegované riadenie, na účely organizácie a výkonu verejnej služby miestnej dopravy poskytovanej taxislužbou) z 21. apríla 2008 (ďalej len „rozhodnutie č. 178/2008“). Článok 21 ods. 1 prílohy 1 tohto rozhodnutia bol pôvodne formulovaný takto:

„Na území mesta Bukurešť sú služby dispečingu povinné pre všetky taxislužby oprávnených dopravcov a môžu byť poskytované výlučne rezervačnými centrálmami schválenými orgánom príslušným na vydávanie povolení mesta Bukurešť za podmienok, ktoré zákazníkovi zabezpečia možnosť privolať tieto služby telefonicky alebo iným spôsobom prostredníctvom rezervačných centráľ.“

16. Rozhodnutie č. 178/2008 bolo zmenené Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 626/19.12.2017 pentru modificarea și completarea Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (rozhodnutie mestského zastupiteľstva Bukurešť č. 626/19.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 178/2008), z 19. decembra 2017 (ďalej len „rozhodnutie č. 626/2017“).

17. Článok 3 prílohy 1 zmeneného rozhodnutia č. 178/2008, doplnený článkom I rozhodnutia č. 626/2017, uvádza:

„Pojmy a výrazy použité a vymedzené v zákone č. 38/2003 si zachovávajú rovnaký význam, pričom na účely tohto rámcového nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

- la) dispečing vykonávaný iným spôsobom: činnosť vykonávaná rezervačnou centrálou oprávnenou príslušným orgánom na prijímanie objednávok zákazníkov prostredníctvom počítačovej aplikácie alebo online objednávok na internetovej stránke oprávnenej rezervačnej centrály a na ich prenos vodičovi taxislužby prostredníctvom vysielacej a prijímacej rádiodostanice;
- lb) počítačová aplikácia: softvér nainštalovaný a fungujúci v mobilnom alebo pevnom zariadení, ktorý je vo výlučnom vlastníctve oprávnenej rezervačnej centrály a nesie jej názov.

...“

18. Článok 21 prílohy 1 zmeneného rozhodnutia č. 178/2008, doplnený článkami II a III rozhodnutia č. 626/2017, znie takto:

„1. Na území mesta Bukurešť sú služby dispečingu povinné pre všetky taxislužby oprávnených dopravcov a môžu byť poskytované výlučne rezervačnými centrály schválenými orgánom príslušným na vydávanie povolení mesta Bukurešť za podmienok, ktoré zákazníkovi zabezpečia možnosť využívať tieto služby telefonicky alebo iným spôsobom, vrátane aplikácií pripojených na internet povinne uvádzajúcich názov rezervačnej centrály uvedený v povolení na dispečing, ktoré vydal orgán príslušný na vydávanie povolení mesta Bukurešť.

...

3a Služby dispečingu sú povinné pre všetky taxislužby oprávnených dopravcov, ktorí vykonávajú taxislužbu na území mesta Bukurešť, a môžu sa poskytovať výlučne prostredníctvom rezervačných centrály, ktoré schválil orgán príslušný na vydávanie povolení mesta Bukurešť, za podmienok, ktoré zákazníkovi zabezpečia možnosť využívať tieto služby telefonicky alebo inými prostriedkami (počítačové aplikácie, objednávky na internetovej stránke rezervačnej centrály) a odoslať ich šoférom vozidiel taxislužby prostredníctvom vysielacej a prijímacej rádiodostanice.“

19. Článok 41 ods. 2a prílohy 1 tohto zmeneného rozhodnutia, zavedený článkom IV rozhodnutia č. 626/2017, stanovuje, že v rámci výkonu činnosti taxislužby sú vodiči taxislužby okrem iného povinní nepoužívať telefóny alebo iné mobilné zariadenia počas poskytovania prepravnej služby.

20. Článok 59 ods. 6a prílohy 1 uvedeného zmeneného rozhodnutia, zavedený článkom V nariadenia č. 626/2017, uvádza:

„Za nedodržanie povinností stanovených v článku 21 ods. 3a, ktoré sa vzťahujú na všetky podobné činnosti bez ohľadu na to, kde a ako sa vykonávajú, v dôsledku ktorého dôjde ku skontaktovaniu neoprávneného vodiča alebo oprávneného prevádzkovateľa taxislužby na účely prepravy osoby alebo skupiny osôb na území mesta Bukurešť, možno uložiť pokutu od 4 500 do 5 000 [rumunských lei (RON)] (približne od 929 do 1032 eur).“

Spor vo veci samej, konanie a prejudiciálne otázky

21. S.C. Star Taxi App SRL (ďalej len „Star Taxi App“), spoločnosť založená podľa rumunského práva so sídlom v Bukurešti, prevádzkuje rovnomennú aplikáciu pre smartfóny, ktorá užívateľov taxislužby priamo skontaktuje s vodičmi taxislužby.

22. Táto aplikácia umožňuje vykonať vyhľadávanie, ktoré zobrazí zoznam vodičov taxislužby, ktorí sú k dispozícii na vykonanie jazdy. Zákazník si teda môže slobodne vybrať konkrétneho vodiča taxislužby. Star Taxi App nezasiela objednávky vodičom taxislužby a neurčuje cenu jazdy, ktorá sa platí vodičovi taxislužby na konci jazdy.

23. Star Taxi App uzatvára zmluvy o poskytovaní služieb priamo s vodičmi taxislužby, ktorí majú povolenie a sú oprávnení poskytovať taxislužbu, bez toho, aby ich vyberala alebo zamestnávala. Tieto zmluvy spočívajú v tom, že týmto vodičom je poskytnutá počítačová aplikácia, smartfón, v ktorom je nainštalovaná aplikácia, a SIM karta s obmedzeným prenosom dát, a to na účely používania aplikácie výmenou za sumu, ktorú vodič taxislužby mesačne platí spoločnosti Star Taxi App. Okrem toho táto spoločnosť nevykonáva kontrolu kvality vozidiel a ich vodičov, ani správania týchto vodičov.

24. Dňa 19. decembra 2017 prijala mestská rada v Bukurešti rozhodnutie č. 626/2017, v ktorom rozšírila pôsobnosť povinnosti požiadať o povolenie na činnosť tzv. „dispečingu“ aj na prevádzkovateľov počítačových aplikácií, akým je Star Taxi App. Za porušenie tejto právnej úpravy bola spoločnosti Star Taxi App uložená pokuta vo výške 4 500 RON (približne 929 eur).

25. Keďže sa Star Taxi App domnievala, že jej činnosť predstavuje službu informačnej spoločnosti, na ktorú sa vzťahuje zásada vylučujúca predchádzajúce povolenie stanovená v článku 4 ods. 1 smernice 2000/31, podala predbežnú administratívnu sťažnosť, v ktorej sa domáhala zrušenia rozhodnutia č. 626/2017. Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že napadnutá právna úprava bola po prvé nevyhnutná z dôvodu značného rozsahu zisteného protiprávneho používania spôsobov prijímania objednávok, ktorými disponovali neoprávnené právne subjekty, a po druhé neporušila slobodné poskytovanie služieb elektronickým spôsobom, pretože vymedzuje sprostredkovateľskú službu v súvislosti s činnosťou prepravy osôb prostredníctvom taxislužby.

26. Star Taxi App teda podala na Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko) žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia č. 626/2017.

27. Za týchto okolností Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa ustanovenia smernice [98/34] (článok 1 bod 2), zmenenej smernicou [98/48] a smernicou [2000/31] [článok 2 písm. a)], podľa ktorých služba informačnej spoločnosti je ‚služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb‘, vykladať v tom zmysle, že činnosť, akú vykonáva Star Taxi App SRL (teda služba spočívajúca v priamom skontaktovaní zákazníkov a vodičov taxislužby pomocou elektronickej aplikácie), treba považovať za osobitnú činnosť informačnej spoločnosti v rámci zdieľanej ekonomiky (keďže Star Taxi App SRL nespĺňa kritériá dopravcu, ktoré Súdny dvor zohľadnil v bode 39 rozsudku z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981, s odkazom na Uber)?
2. V prípade, že sa má [služba poskytovaná] Star Taxi App SRL považovať za službu informačnej spoločnosti, vedú ustanovenia článku 4 smernice 2000/31, článkov 9, 10 a 16 smernice 2006/123 a článku 56 ZFEÚ k uplatneniu zásady slobodného poskytovania služieb na činnosť spoločnosti Star Taxi App SRL? V prípade kladnej odpovede, bránia tieto ustanovenia takej právnej úprave, akou sú články I, II, III, IV a V [rozhodnutia č. 626/2017]?
3. V prípade, že sa smernica 2000/31 uplatňuje na službu, ktorú poskytuje Star Taxi App SRL, sú obmedzenia zavedené členským štátom v súvislosti so slobodným poskytovaním elektronickej služby v podobe stanovenia požiadavky byť držiteľom povolenia alebo licencie, platnými opatreniami, ktoré predstavujú výnimky z článku 3 ods. 2 smernice 2000/31 na základe článku 3 ods. 4 tejto smernice?
4. Bránia ustanovenia článku 5 smernice [2015/1535] tomu, aby sa bez predchádzajúceho oznámenia Európskej komisii prijala právna úprava, akou sú články I, II, III, IV a V [rozhodnutia č. 626/2017]?”

28. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol Súdnemu dvoru doručený 29. januára 2019. Písomné pripomienky predložili Star Taxi App, Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General (Územnosprávna jednotka mesto Bukurešť, Rumunsko, ďalej len „mesto Bukurešť“), holandská vláda, ako aj Komisia. Star Taxi App a Komisia tiež písomne odpovedali na otázky položené Súdnym dvorom, ktorý rozhodol, že sa rozhodne bez pojednávania z dôvodu rizík spojených s pandemiou Covid-19.

Analýza

29. Vnútroštátny súd kladie štyri prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu viacerých ustanovení práva Únie v kontexte konania vo veci samej. Tieto otázky posúdim v poradí, v akom boli predložené, pričom druhou a treťou otázkou sa budem zaoberať spoločne. Treba poznamenať, že všetky ustanovenia práva Únie, ktoré uvádza vnútroštátny súd, sa však neuplatnia v situácii, o akú ide vo veci samej. Položené prejudiciálne otázky teda bude potrebné preformulovať.

O prvej prejudiciálnej otázke

Úvodné poznámky

30. V prvom rade sa vnútroštátny súd vo svojej prvej prejudiciálnej otázke odvoláva na článok 1 bod 2 smernice 98/34, zmenenej smernicou 98/48. Smernica 98/34 však bola ešte pred dátumom prijatia rozhodnutia č. 626/2017 zrušená a nahradená smernicou 2015/1535. Podľa článku 10 druhého odseku smernice 2015/1535 sa odkazy na zrušenú smernicu považujú za odkazy na smernicu 2015/1535.

31. Ďalej, ako Komisia správne poznamenala vo svojich pripomienkach, pojem „zdieľaná ekonomika“ nemá právny význam v práve Únie, keďže len priznáva osobitné postavenie službám informačnej spoločnosti.

32. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa teda vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 písm. a) smernice 2000/31 v spojení s článkom 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535 vykladať v tom zmysle, že službu spočívajúcu v priamom skontaktovaní zákazníkov a vodičov taxislužby pomocou elektronickej aplikácie treba považovať za „službu informačnej spoločnosti“.

Článok 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535

33. Pripomínam, že článok 2 písm. a) smernice 2000/31 vymedzuje službu informačnej spoločnosti odkazom na článok 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535.

34. Podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia služba informačnej spoločnosti je „každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“. Tieto pojmy sú ďalej samostatne vymedzené. Predovšetkým poskytovanie služby elektronickým spôsobom znamená, že „služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie... a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vln, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami“.

35. Zdá sa, že niet pochyb o tom, že služba, akou je služba ponúkaná spoločnosťou Star Taxi App, zodpovedá vyššie uvedenej definícii.

36. Po prvé sa táto služba poskytuje za odmenu, keďže vodiči taxislužby platia poplatok za jej používanie. Hoci je toto používanie pre cestujúcich bezplatné, musia sa tiež považovať za príjemcov služby. Uvedené nespochybňuje odplatnú povahu služby poskytovanej spoločnosťou Star Taxi App. Stačí totiž, aby táto služba bola spoplatnená len pre jednu z kategórií užívateľov, v tomto prípade pre vodičov taxislužby.⁹

37. Po druhé sa predmetná služba poskytuje na diaľku, keďže nevyžaduje súčasnú prítomnosť poskytovateľa (Star Taxi App) a príjemcov (vodiči a cestujúci). Samozrejme, súčasná prítomnosť dvoch kategórií užívateľov tejto služby je potom nevyhnutná na poskytovanie následnej prepravnej služby. Uvedená služba sa však odlišuje od služby skontaktovania, o ktorú ide v prejednávanej veci.

38. Po tretie služba, o ktorú ide v prejednávanej veci, sa tiež poskytuje na základe individuálnej žiadosti príjemcu služby. Konkrétne je v tomto prípade potrebná súčasná žiadosť dvoch príjemcov, t. j. vodiča, keď sa pripojí k službe, a cestujúceho, ktorý chce získať informáciu o dostupných vodičoch.

39. Napokon po štvrté sa táto služba poskytuje elektronicky. Funguje totiž pomocou aplikácie, t. j. softvéru pre smartfóny, a teda elektronického zariadenia určeného na spracovanie a ukladanie dát. Prenáša sa prostredníctvom mobilnej siete alebo iným prístupom k internetu, teda elektronickými komunikačnými prostriedkami.

40. Je pravda, že podľa informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom dáva Star Taxi App vodičom taxislužby k dispozícii smartfóny, v ktorých je nainštalovaná jej aplikácia, aby mohli používať predmetnú službu. Tento prvok služby sa neposkytuje na diaľku ani elektronicky, a nezodpovedá teda vyššie uvedenej definícii. Toto poskytnutie je však vedľajším prvkom služby, ktorého cieľom je uľahčiť hlavné plnenie v podobe skontaktovania vodičov s cestujúcimi. Táto skutočnosť teda nespochybňuje to, že činnosť spoločnosti Star Taxi App má povahu služby poskytovanej na diaľku.

41. Treba preto konštatovať, že činnosť, akou je činnosť spoločnosti Star Taxi App, zodpovedá definícii „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535.¹⁰

Rozsudok vo veci Asociación Profesional Elite Taxi

42. Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že za určitých okolností sa služba nemusí nutne považovať za službu, ktorá spadá pod pojem „služba informačnej spoločnosti“, aj keď táto služba vykazuje, prinajmenšom pokiaľ ide o časť plnení, z ktorých pozostáva, charakteristické vlastnosti obsiahnuté v definícii uvedenej v článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535.¹¹

43. O taký prípad ide najmä vtedy, keď elektronicky uskutočňované plnenie je neoddeliteľne späté s iným plnením, ktoré je hlavným plnením a ktoré sa neuskutočňuje elektronicky, akým je dopravná služba.¹²

44. Toto neoddeliteľné spojenie sa podľa Súdneho dvora vyznačuje tým, že poskytovateľ plnenia uskutočňovaného elektronickým spôsobom kontroluje podstatné aspekty iného plnenia vrátane výberu¹³ poskytovateľov tohto iného plnenia.¹⁴

9 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 46).

10 Pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 35).

11 Rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, body 38 až 42).

12 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, výrok).

13 Hoci Súdny dvor nepoužil pojem „prijímanie do zamestnania“, pravdepodobne preto, aby nevstúpil do polemiky o postavení vodičov spoločnosti Uber z hľadiska pracovného práva, pojem „výber“ by sa mal chápať práve v tomto zmysle.

14 Rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 39).

45. Situácia sa však zdá byť odlišná v prípade služby, akou je služba poskytovaná spoločnosťou Star Taxi App. Po prvé Star Taxi App nemusí prijímať do zamestnania vodičov taxislužby, pretože sú držiteľmi licencií a majú potrebné prostriedky na vykonávanie služieb mestskej dopravy. Star Taxi App im ponúka svoju službu len ako doplnok umožňujúci zefektívniť ich vlastné plnenia. Vo vzťahu k spoločnosti Star Taxi App nie sú vodiči taxislužby spolupracovníkmi, ako je to v prípade vodičov spoločnosti Uber, ale zákazníkmi, inak povedané príjemcami služby. Po druhé Star Taxi App nevykonáva kontrolu a nemá rozhodujúci vplyv na podmienky poskytovania dopravných služieb vodičmi taxislužby, ktorí si voľne určia tieto podmienky v rámci prípadných obmedzení stanovených platnou právnou úpravou.¹⁵

46. Nesúhlasím teda s názorom mesta Bukurešť, podľa ktorého je situácia v spore vo veci samej porovnateľná so situáciou vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Asociación Profesional Elite Taxi¹⁶.

47. Je pravda, že služba spoločnosti Star Taxi App má vo vzťahu k dopravným službám taxislužby vedľajšiu povahu a je ekonomicky závislá od týchto služieb, pretože bez nich by nemala zmysel.

48. Táto závislosť je však celkom odlišná od závislosti, ktorá charakterizuje vzťah medzi prevádzkovateľom aplikácie Uber Pop a vodičmi, ktorí pracujú v rámci tejto aplikácie. Na to, aby mohla Uber poskytovať svoju sprostredkovateľskú službu pomocou uvedenej aplikácie, musela totiž od základu vytvoriť príslušnú službu prepravy vykonávanú neprofesionálnymi vodičmi, ktorá predtým neexistovala, a v dôsledku toho organizovať jej všeobecné fungovanie.¹⁷ Aplikácia UberPop by teda nemohla fungovať bez plnení uskutočňovaných vodičmi a vodiči by zase nemohli tieto plnenia ponúkať ekonomicky spoľahlivým spôsobom bez tejto aplikácie. Z tohto dôvodu ekonomický model a obchodná stratégia spoločnosti Uber vyžadujú, aby táto spoločnosť určila základné podmienky poskytovania prepravy, počínajúc cenami, takže sa *de facto* stáva, aj keď nepriamo, poskytovateľom.¹⁸

49. Naopak, služba poskytovaná spoločnosťou Star Taxi App sa začlenila k už existujúcej a organizovanej službe dopravy prostredníctvom taxislužby. Úloha spoločnosti Star Taxi App sa obmedzuje na úlohu externého poskytovateľa doplnkovej služby, ktorá je užitočná, ale nie podstatná pre efektívnosť hlavnej služby, ktorou je dopravná služba. Ak je teda služba poskytovaná spoločnosťou Star Taxi App ekonomicky závislá od dopravnej služby, môže byť z funkčného hľadiska nezávislá a môže byť dodávaná poskytovateľom odlišným od poskytovateľov dopravnej služby. Tieto dve služby teda nie sú neoddeliteľne späté v zmysle judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v predchádzajúcom bode.¹⁹

50. Mesto Bukurešť tvrdí, že službu spoločnosti Star Taxi App treba považovať za neoddeliteľnú súčasť dopravnej služby poskytovanej taxislužbou, keďže vnútroštátna právna úprava kvalifikuje takúto službu ako „službu dispečingu“, ktorá je povinná pre každého poskytovateľa dopravy prostredníctvom taxislužby.

15 Mesto Bukurešť vo svojich pripomienkach tvrdí, že Star Taxi App zaviedla od 1. februára 2018 nové služby, ktoré umožňujú zaplatiť cenu cesty platobnou kartou a stanovujú minimálnu tarifu za jazdu. Toto tvrdenie však Star Taxi App dôrazne spochybnila vo svojej odpovedi na otázku, ktorú výslovne v tejto súvislosti položil Súdny dvor. Ide teda o skutkovú okolnosť, ktorá nebola preukázaná v rámci konania vo veci samej. V každom prípade sa nezdá, že by tieto doplnkové služby mohli zmeniť celkové posúdenie činnosti spoločnosti Star Taxi App [pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, body 58 až 64)].

16 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

17 Súdny dvor to takto uviedol v bode 38 rozsudku z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981). V súvislosti so vzájomným vzťahom medzi vytvorením ponuky služieb a výkonom kontroly nad týmito službami pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:336, body 64 a 65).

18 Na podrobnejší opis fungovania spoločnosti Uber by som chcel odkázať na návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364).

19 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 55), ako aj návrhy, ktoré som predniesol v tejto veci (C-390/18, EU:C:2019:336, body 57 až 59).

51. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že v rámci regulácie dopravných služieb sú členské štáty oprávnené vyžadovať od dopravcov, aby využívali iné služby vrátane služieb informačnej spoločnosti. Táto požiadavka však nemôže tieto služby vylúčiť z pôsobnosti právnej úpravy obsiahnutej v smernici 2000/31 a členské štáty zbaviť povinností, ktoré z nej vyplývajú.

Odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku

52. Sprostredkovateľská služba medzi profesionálnymi vodičmi taxislužby a cestujúcimi pomocou aplikácie pre smartfóny, akou je služba poskytovaná spoločnosťou Star Taxi App, má teda charakteristické vlastnosti služby informačnej spoločnosti v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535, pričom nie je neoddeliteľne spätá s dopravnou službou v zmysle judikatúry Súdneho dvora pripomenutej vyššie.²⁰

53. Navrhujem teda odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že článok 2 písm. a) smernice 2000/31 v spojení s článkom 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535 sa má vykladať v tom zmysle, že službu spočívajúcu v priamom skontaktovaní zákazníkov a vodičov taxislužby pomocou elektronickej aplikácie treba považovať za službu informačnej spoločnosti, pokiaľ táto služba nie je neoddeliteľne spätá s dopravnou službou poskytovanou taxislužbou, a teda sa nepovažuje za neoddeliteľnú súčasť tejto služby v zmysle rozsudku vo veci Asociación Profesional Elite Taxi²¹.

O druhej a tretej prejudiciálnej otázke

54. Svojou druhou a treťou prejudiciálnou otázkou vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby posúdil rozhodnutie č. 626/2017 so zreteľom na články 3 a 4 smernice 2000/31, články 9, 10 a 16 smernice 2006/123, ako aj článok 56 ZFEÚ. Tieto otázky preskúmam vo vzťahu ku každému uvedenému normatívneho aktu, pričom začnem aktom, ktorý obsahuje ustanovenia týkajúce sa konkrétne služieb informačnej spoločnosti, teda smernicou 2000/31.

Smernica 2000/31

55. Svojou druhou a treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate okrem iného pýta, či sa články 3 a 4 smernice 2000/31 majú vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, ktorá podobne ako rozhodnutie č. 178/2008, zmenené rozhodnutím 626/2017, podriaďuje elektronické sprostredkovateľské služby medzi vodičmi taxislužby a potenciálnymi cestujúcimi rovnakej požiadavke získať povolenie, ako v prípade prevádzkovateľov služieb taxi „dispečingu“, ktoré sú uskutočňované iným spôsobom, a to predovšetkým cez rádiostanice.

– Článok 3 smernice 2000/31

56. Na úvod treba konštatovať, že vzhľadom na to, že Star Taxi App je spoločnosť založená podľa rumunského práva so sídlom v Bukurešti, spor vo veci samej sa obmedzuje na jeden členský štát.

57. Článok 3 ods. 1 smernice 2000/31 len vyžaduje, aby každý členský štát zabezpečil, že služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľmi služieb, ktorí majú sídlo na jeho území, budú v súlade s platnými vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré spadajú do koordinovanej oblasti vymedzenej v článku 2 písm. h) tejto smernice. Okrem toho článok 3 ods. 2 tejto smernice v zásade zakazuje členským štátom obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu, pričom článok 3 ods. 4 tejto smernice zavádza výnimky z tohto zákazu.

²⁰ Rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981).

²¹ Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

58. Článok 3 smernice 2000/31 teda stanovuje určitý druh zásady vzájomného uznávania služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi. Z toho vyplýva, že tento článok sa neuplatní na situáciu poskytovateľa služby informačnej spoločnosti vo svojom domovskom členskom štáte. Článok 3 smernice 2000/31 teda nie je uplatniteľný na spor vo veci samej.

– Článok 4 smernice 2000/31

59. Pokiaľ ide o článok 4 smernice 2000/31, tento článok zakazuje členským štátom podriaďiť začatie a vykonávanie činnosti poskytovateľa služby informačnej spoločnosti predchádzajúcemu povoleniu alebo akejkoľvek inej požiadavke, ktorá má rovnaký účinok.

60. Toto ustanovenie sa nachádza v kapitole II smernice 2000/31, nazvanej „Zásady“, v oddiele 1 s názvom „Požiadavky týkajúce sa zriadenia a informácií“. Táto kapitola II stanovuje celý rad práv a povinností pre poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorých dodržiavanie musia členské štáty zabezpečiť. Účelom týchto ustanovení je harmonizácia právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa týchto služieb s cieľom zabezpečiť účinnosť zásady vzájomného uznávania vyplývajúcej z článku 3 smernice 2000/31. Ustanovenia kapitoly II tejto smernice teda harmonizujú pravidlá, ktoré členské štáty ukladajú poskytovateľom služieb informačnej spoločnosti usadeným na ich území.²²

61. Platí to logicky aj pre zákaz akéhokoľvek režimu udeľovania povolení pre takéto služby. Tento zákaz je teda platný v situácii poskytovateľov týchto služieb v ich domovských členských štátoch. Článok 4 ods. 1 smernice 2000/31 je teda v zásade uplatniteľný na spor vo veci samej.

62. Podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice však zákazom stanoveným v jej článku 4 ods. 1 nie sú dotknuté režimy udeľovania povolení, ktoré nie sú špecificky a výlučne zamerané na služby informačnej spoločnosti. Treba teda overiť, či je režim udeľovania povolení, o ktorý ide vo veci samej, zameraný špecificky a výlučne na služby informačnej spoločnosti.

63. Na úvod musím poznamenať, že článok 4 ods. 2 smernice 2000/31 kladie väčšie požiadavky než podobná výhrada uvedená v článku 1 ods. 1 písm. e) smernice 2015/1535 v rámci vymedzenia pojmu „pravidlá vzťahujúce sa na služby“. Podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia sú totiž z tohto pojmu vylúčené pravidlá, ktoré sa netýkajú *špecificky* služieb informačnej spoločnosti. Na druhej strane článok 4 ods. 2 smernice 2000/31 umožňuje uplatniť zákaz uvedený v článku 4 ods. 1 tejto smernice len na režimy udeľovania povolení, ktoré sa týkajú služieb informačnej spoločnosti nielen *špecificky*, ale aj *výlučne*.

64. Podľa informácií obsiahnutých v návrhu na začatie prejudiciálneho konania v rumunskom práve vyplýva požiadavka získať povolenie na prevádzkovanie činnosti taxi dispečingu z článku 15 ods. 1 zákona č. 38/2003. Tento článok v ďalších odsekoch vymedzuje požiadavky, ktoré je potrebné splniť na získanie povolenia, podmienky jeho vydania a pravidlá vzťahujúce sa na výkon tejto činnosti.

65. Tieto ustanovenia následne vykonávajú na miestnej úrovni rôzne orgány príslušné na vydávanie povolení, v tomto prípade orgány mesta Bukurešť. Na tento účel prijalo mesto Bukurešť rozhodnutie č. 178/2008. Toto rozhodnutie bolo následne zmenené rozhodnutím č. 626/2017, ktoré zavedením pojmu „dispečing vykonávaný iným spôsobom“²³ objasnilo skutočnosť, že povinnosť mať povolenie sa vzťahuje aj na také služby, aké poskytuje Star Taxi App, teda na služby informačnej spoločnosti spočívajúce v sprostredkovaní medzi vodičmi taxislužby a cestujúcimi.

²² Pozri tiež článok 1 ods. 2 smernice 2000/31, podľa ktorého „táto smernica harmonizuje, v rozsahu potrebnom na dosiahnutie cieľa uvedeného v odseku 1, určité vnútroštátne ustanovenia o službách informačnej spoločnosti týkajúce sa vnútorného trhu, sídla poskytovateľov služieb, komerčných oznámení, elektronických zmlúv, zodpovednosti sprostredkovateľov, spravovacích poriadkov, mimosúdneho riešenia sporov a spolupráce medzi členskými štátmi“.

²³ Teda inak ako cez rádiostanice, v praxi prostriedkami výpočtovej techniky.

66. Právnou otázkou, na ktorú teda treba odpovedať, je otázka, či vnútroštátne ustanovenie, v dôsledku ktorého sú poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti podriadení povinnosti získať povolenie, ktorá už existovala pre poskytovateľov podobných služieb, ktoré nie sú službami informačnej spoločnosti, predstavuje režim udeľovania povolení zameraný špecificky a výlučne na poskytovateľov tejto druhej kategórie služieb v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2000/31.

67. Domnievam sa, že na túto otázku treba odpovedať záporne.

68. Cieľom článku 4 ods. 2 smernice 2000/31 je zabrániť nerovnosti zaobchádzania medzi službami informačnej spoločnosti a podobnými službami, ktoré nespádajú pod tento pojem. Ak sa totiž všeobecný režim udeľovania povolení má uplatňovať aj na služby poskytované elektronicky na diaľku, je pravdepodobné, že tieto služby predstavujú z ekonomického hľadiska alternatívu služieb poskytovaných „klasickými“ prostriedkami, a preto priamo konkurujú tejto druhej kategórii služieb. Neexistencia povinnosti získať povolenie tak stavia služby informačnej spoločnosti do privilegovaného konkurenčného postavenia v rozpore so zásadou čestnej hospodárskej súťaže a zásadou rovnosti zaobchádzania.²⁴ Inými slovami, ak normotvorca Únie chcel prijatím smernice 2000/31 podporiť rozvoj služieb informačnej spoločnosti, jeho zámerom nebolo umožniť hospodárskym subjektom vyhnúť sa akejkolvek zákonnej povinnosti pod zámenkou fungovania „online“. Tieto obavy boli podľa môjho názoru prítomné vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Asociación Profesional Elite Taxi²⁵.

69. Keďže služby informačnej spoločnosti sú výsledkom mimoriadne rýchleho technologického vývoja z nedávnej minulosti, tieto služby často vstupujú na trhy, ktoré sú už zaplnené „klasickými“ službami. Tieto klasické služby môžu podliehať režimom udeľovania povolení. V závislosti od oblasti a formulácie predmetných vnútroštátnych ustanovení však môže byť viac alebo menej zjavné, že niektoré pravidlá vrátane režimov udeľovania povolení, určené pre služby, ktoré nie sú poskytované na diaľku a elektronicky, sa uplatňujú na podobné služby poskytované týmto spôsobom, ktoré teda spadajú pod pojem „služba informačnej spoločnosti“. Preto sa môže ukázať ako nevyhnutné spresniť existujúce legislatívne alebo vykonávacie predpisy na účely potvrdenia ich uplatnenia na služby informačnej spoločnosti. Takýto legislatívny alebo správny zásah, ktorý podriaďuje služby informačnej spoločnosti už existujúcim pravidlám, však neznamená vytvorenie nového režimu udeľovania povolení, ktorý sa špecificky a výlučne týka týchto služieb. Skôr má charakter prispôsobenia existujúceho režimu novým okolnostiam.

70. Podľa môjho názoru by teda bolo v rozpore s potrebným účinkom článku 4 ods. 2 smernice 2000/31, ak by z dôvodu takéhoto „technického“ zásahu bránil zákaz obsiahnutý v odseku 1 toho istého článku uplatneniu niektorých existujúcich režimov udeľovania povolení na služby informačnej spoločnosti, zatiaľ čo iné režimy by sa na tieto služby *proprio vigore* vzťahovali uplatnením uvedeného článku 4 ods. 2.

71. Rovnaké odôvodnenie sa uplatní, ak si rozšírenie už existujúceho režimu udeľovania povolení na služby informačnej spoločnosti vyžaduje úpravy z dôvodu osobitostí týchto služieb vo vzťahu k službám, pre ktoré bol tento režim pôvodne vytvorený. Tieto úpravy sa môžu týkať najmä podmienok získania povolenia. Ako totiž uvediem nižšie, práve neexistencia takýchto úprav môže spochybniť zákonnosť uplatnenia režimu udeľovania povolení na služby informačnej spoločnosti.

²⁴ Pripomínam, že hoci v práve Únie je zakázaný akýkoľvek režim udeľovania povolení pre služby informačnej spoločnosti na základe článku 4 ods. 1 smernice 2000/31, pre iné kategórie služieb sú takéto režimy za určitých podmienok povolené v súlade s článkami 9 a 10 smernice 2006/123 alebo článkom 49 ZFEÚ.

²⁵ Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

72. Napokon si nemyslím, že riešenie prijaté Súdny dvorom v rozsudku vo veci Falbert a i.²⁶ je, ako navrhuje Komisia, analogicky uplatniteľné na prejednávajúcu vec. V tomto rozsudku²⁷ Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny predpis, ktorého cieľom a účelom je rozšíriť existujúce pravidlo na služby informačnej spoločnosti, sa má kvalifikovať ako „pravidlo vzťahujúce sa na služby“ v zmysle článku 1 bodu 5 smernice 98/34²⁸. Ako som však už uviedol v bode 63 týchto návrhov, pravidlami vzťahujúcimi sa na služby v zmysle smernice 2015/1535 sú pravidlá týkajúce sa špecificky služieb informačnej spoločnosti, zatiaľ čo článok 4 ods. 1 smernice 2000/31 zakazuje len režimy udeľovania povolení, ktoré sa špecificky a výlučne týkajú týchto služieb. Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú len podmienky na zakladanie podnikov alebo poskytovanie služieb podnikmi, ako napríklad predpisy, ktoré podmieňujú vykonávanie profesijnej činnosti predchádzajúcim povolením, nie sú technickými predpismi, pričom táto zásada sa uplatňuje aj na pravidlá vzťahujúce sa na služby.²⁹ Bolo by teda nekoherentné stanoviť výkladovú analógiu medzi článkom 1 ods. 1 písm. e) smernice 2015/1535 a článkom 4 ods. 2 smernice 2000/31, ktorá sa týka práve režimov udeľovania povolení.

73. Z týchto dôvodov sa domnievam, že článok 4 ods. 2 smernice 2000/31 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne ustanovenie rozširujúce na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti povinnosť získať povolenie, ktorej už podliehajú poskytovatelia podobných služieb, ktoré nie sú službami informačnej spoločnosti, nepredstavuje režim udeľovania povolení zameraný špecificky a výlučne na poskytovateľov tejto poslednej uvedenej kategórie služieb. Zákaz obsiahnutý v článku 4 ods. 1 tejto smernice teda nebráni uplatneniu takéhoto režimu na služby informačnej spoločnosti.

74. Toto konštatovanie však podlieha podmienke, že služby spadajúce pod existujúci režim udeľovania povolení, ktoré nie sú poskytované elektronicky, a služby informačnej spoločnosti, na ktoré sa rozširuje tento režim, sú z ekonomického hľadiska skutočne rovnocenné. Túto rovnocennosť treba posudzovať z pohľadu užívateľa služby, to znamená, že z jeho pohľadu musia byť služby vzájomne zameniteľné.

75. Zdá sa však, že medzi účastníkmi konania vo veci samej je táto otázka sporná. Mesto Bukurešť totiž vo svojich pripomienkach tvrdí, že činnosť, akou je činnosť vykonávaná spoločnosťou Star Taxi App, je rovnocenná s činnosťou taxi dispečingu v zmysle zákona č. 38/2003, a teda sa na ňu vzťahuje povinnosť získať povolenie pre rezervačnú centrálu vyplývajúca z tohto zákona. Na jeho vykonanie bolo preto prijaté rozhodnutie č. 626/2017, rovnako ako rozhodnutie č. 178/2008. Na druhej strane Star Taxi App spochybňuje toto tvrdenie, pričom uvádza, že jej činnosť má odlišnú povahu, obmedzuje sa na skontaktovanie vodičov taxislužby so zákazníkmi, a teda sa na ňu nevzťahujú ustanovenia uvedeného zákona.

76. Žiaľ, nezdá sa, že by o tomto bode rozhodol vnútroštátny súd, ktorý na jednej strane uvádza zákon č. 38/2003 medzi ustanoveniami relevantnými pre vyriešenie sporu vo veci samej, ale na druhej strane tvrdí, že rozšírenie pojmu „dispečing“ na počítačové aplikácie „presahuje zákonný rámec“. Samotný výklad smernice 2000/31 zo strany Súdneho dvora nemôže túto dilemu vyriešiť, keďže to závisí od posúdenia skutkových okolností, ktoré môže vykonať len vnútroštátny súd.

26 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-255/16, EU:C:2017:983).

27 Rozsudok z 20. decembra 2017, Falbert a i. (C-255/16, EU:C:2017:983, bod 35).

28 V súčasnosti článok 1 ods. 1 písm. e) smernice 2015/1535.

29 Rozsudok z 20. decembra 2017, Falbert a i. (C-255/16, EU:C:2017:983, body 16 až 18).

77. Článok 4 ods. 1 smernice 2000/31 teda nebráni vnútroštátnym ustanoveniam, akými sú ustanovenia rozhodnutia č. 178/2008, zmeneného rozhodnutím č. 626/2017, pod podmienkou, že dôjde ku konštatovaniu ekonomickej rovnocennosti služieb upravených týmito ustanoveniami. Ak by naopak vnútroštátny súd dospel k záveru, že služby, akými sú služby poskytované spoločnosťou Star Taxi App, nie sú ekonomicky rovnocenné so službami taxi dispečingu, takže rozhodnutie č. 626/2017 by sa *de facto* malo analyzovať ako autonómny režim udeľovania povolení, na tento režim by sa vzťahoval zákaz uvedený v článku 4 ods. 1 smernice 2000/31.³⁰

– *Záverčná poznámka*

78. Komisia vo svojich pripomienkach poznamenáva, že ustanovenia rozhodnutia č. 626/2017, najmä ustanovenia týkajúce sa povinnosti prenosu objednávok vodičom cez rádiostanicu v spojení s ustanoveniami o zákaze používania mobilných telefónov počas poskytovania dopravných služieb, ktorý je týmto vodičom uložený,³¹ možno vykladať tak, že *de facto* zakazujú poskytovanie takých služieb, aké ponúka Star Taxi App.

79. Vnútroštátny súd však vo svojom návrhu, ktorý sa týka povinnosti získať povolenie, túto otázku neuviedol. Okrem toho Star Taxi App vo svojej odpovedi na otázku, ktorú výslovne v tejto súvislosti položil Súdny dvor, uznala, že je schopná pokračovať vo svojej činnosti aj za predpokladu splnenia požiadaviek pre rezervačné centrály a získania povolenia.

80. Preto sa domnievam, že prípadný zákaz činnosti spoločnosti Star Taxi App je príliš hypotetický na to, aby sa mohla prejednávať vec analyzovať z tohto hľadiska. Navyše Súdny dvor nie je v tejto súvislosti dostatočne informovaný.

Smernica 2006/123

81. Ako som už uviedol, treba konštatovať, že zákaz akéhokoľvek režimu udeľovania povolení obsiahnutý v článku 4 ods. 1 smernice 2000/31 sa neuplatňuje na režim, o ktorý ide vo veci samej, keďže tento režim nie je špecifický a výlučne zameraný na služby informačnej spoločnosti, ale týka sa tiež služieb rovnakej povahy, ktoré nespádajú pod túto kvalifikáciu. Na tieto iné služby sa však potenciálne vzťahuje smernica 2006/123. Treba teda overiť, či je táto smernica v prejednávanej veci uplatniteľná, a v prípade kladnej odpovede, či bráni takému režimu udeľovania povolení, o aký ide vo veci samej.

– *Uplatniteľnosť smernice 2006/123*

82. Podľa článku 2 ods. 1 smernice 2006/123 sa táto smernica uplatňuje na služby poskytované poskytovateľmi, ktorí sú usadení v členskom štáte, čo nepochybne zahŕňa služby, o ktoré ide vo veci samej.

83. Článok 2 ods. 2 tejto smernice však z jej pôsobnosti vylučuje určité služby, okrem iného aj služby v oblasti dopravy, ktoré patria do pôsobnosti hlavy VI Zmluvy o FEÚ.³² Odôvodnenie 21 uvedenej smernice spresňuje, že pojem „doprava“ v zmysle predmetného ustanovenia zahŕňa aj taxislužby. Zahŕňa tento pojem aj sprostredkovateľské služby medzi vodičmi taxislužby a ich zákazníkmi?

³⁰ Musím zdôrazniť, že v takomto prípade vzniká aj otázka zákonnosti tohto rozhodnutia z pohľadu samotného vnútroštátneho práva, pretože Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (zákon č. 365/2002 o elektronickom obchode) zo 7. júna 2002 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 483 z 5. júla 2002), ktorým sa do rumunského práva preberá smernica 2000/31, prevzal do svojho článku 4 ods. 1 zákaz obsiahnutý v článku 4 ods. 1 tejto smernice.

³¹ Pozri body 18 a 19 vyššie.

³² Článok 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123.

84. Súdny dvor sa už venoval výkladu článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123. Tento súd v súvislosti so službami technickej kontroly vozidiel predovšetkým rozhodol, že toto ustanovenie sa vzťahuje nielen na fyzický akt presunu osôb alebo tovaru z jedného miesta na druhé, a to prostredníctvom vozidla, lietadla alebo vodného plavidla, ale aj na akúkoľvek službu spojenú s týmto aktom.³³

85. Pokiaľ ide o služby technickej kontroly, Súdny dvor po prvé rozhodol, že tieto služby sú neoddeliteľne späté s dopravnými službami ako takými, keďže predstavujú predbežnú a nevyhnutnú podmienku tým, že prispievajú k zaručeniu bezpečnosti na cestách.³⁴

86. Po druhé Súdny dvor uviedol, že opatrenia harmonizácie uvedených služieb technickej kontroly boli prijaté na základe ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa dopravy.³⁵ Na rozdiel od názoru Komisie vyjadreného v prejednávanej veci sa mi toto konštatovanie zdá rozhodujúce pre výklad článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123. Toto ustanovenie totiž výslovne odkazuje na hlavu Zmluvy o FEÚ týkajúcu sa dopravy (v súčasnosti hlava VI Zmluvy o FEÚ). Je to z toho dôvodu, že podľa článku 58 ods. 1 ZFEÚ slobodné poskytovanie služieb v oblasti dopravy upravuje hlava Zmluvy o FEÚ týkajúca sa dopravy. Smernica 2006/123 teda nemôže upravovať slobodné poskytovanie služieb v tejto oblasti. Normotvorca Únie prijatím smerníc týkajúcich sa služieb technickej kontroly vozidiel na základe ustanovení patriacich do hlavy VI Zmluvy o FEÚ implicitne zahrnul tieto služby do oblasti dopravy v zmysle článku 58 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123. Táto voľba právneho základu harmonizačných opatrení je teda rozhodujúca pre vylúčenie predmetných služieb z pôsobnosti smernice 2006/123.³⁶

87. Pokiaľ ide o sprostredkovateľské služby, o aké ide vo veci samej, nezdá sa, že by boli neoddeliteľne späté s taxislužbami v zmysle už uvedenej judikatúry Súdneho dvora, pretože nepredstavujú predbežnú a nevyhnutnú podmienku poskytovania týchto služieb ako v prípade technickej kontroly. Je pravda, že rumunská právna úprava ukladá povinnosť využívať služby dispečingu pre každého poskytovateľa taxislužby. Takáto povinnosť uložená na vnútroštátnej úrovni však nemôže určovať kvalifikáciu kategórie služieb z hľadiska práva Únie.

88. Navyše tieto sprostredkovateľské služby nie sú predmetom žiadneho osobitného harmonizačného opatrenia prijatého na základe ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa dopravy.

89. Nevidím teda dôvody na vylúčenie týchto služieb z pôsobnosti smernice 2006/123 na základe jej článku 2 ods. 2 písm. d).

90. Okrem toho článok 3 ods. 1 smernice 2006/123 obsahuje pravidlo, podľa ktorého v prípade rozporu majú ustanovenia osobitných aktov práva Únie, ktoré upravujú prístup k službám a ich výkon v osobitných oblastiach, prednosť pred ustanoveniami smernice 2006/123. Hoci článok 3 ods. 1 tejto smernice vo svojej druhej vete výslovne neuvádza smernicu 2000/31, zatiaľ čo iné smernice sú v nej zahrnuté, je podľa môjho názoru zrejmé, že toto pravidlo sa týka aj smernice 2000/31. Táto smernica totiž v rozsahu, v akom upravuje prístup k službám informačnej spoločnosti a ich výkon, predstavuje *lex specialis* vo vzťahu k smernici 2006/123.³⁷

91. Keďže sa však zákaz akéhokoľvek režimu udeľovania povolení obsiahnutý v článku 4 ods. 1 smernice 2000/31 neuplatňuje na služby, o aké ide vo veci samej, neexistuje medzi oboma smernicami nijaký rozpor. Vylúčenie z uplatniteľnosti tohto zákazu, ktoré vyplýva z článku 4 ods. 2 smernice 2000/31, totiž neznamená, že členským štátom poskytuje bezpodmienečnú možnosť uplatňovať režimy

33 Rozsudok z 15. októbra 2015, Grupo Itevelesa a i. (C-168/14, EU:C:2015:685, bod 46).

34 Rozsudok z 15. októbra 2015, Grupo Itevelesa a i. (C-168/14, EU:C:2015:685, bod 47).

35 Rozsudok z 15. októbra 2015, Grupo Itevelesa a i. (C-168/14, EU:C:2015:685, bod 49).

36 Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol v spojených veciach Trijber a Harmsen (C-340/14 a C-341/14, EU:C:2015:505, body 27 a 28).

37 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, body 40 až 42).

udeľovania povolení v situáciách, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie. Neuplatniteľný je len článok 4 ods. 1 smernice 2000/31, pričom tieto režimy udeľovania povolení naopak naďalej podliehajú ďalším pravidlám práva Únie, medzi ktoré patrí aj smernica 2006/123, a to aj v rozsahu, v akom sa týkajú služieb informačnej spoločnosti.

92. Článok 3 ods. 1 smernice 2006/123 teda nebráni uplatňovaniu tejto smernice na režim udeľovania povolení, o ktorý ide vo veci samej, a to aj v rozsahu, v akom sa týka služieb informačnej spoločnosti.

93. Vnútroštátny súd vo svojej prejudiciálnej otázke uvádza články 9, 10 a 16 smernice 2006/123. Článok 16 tejto smernice sa však týka slobodného poskytovania služieb v iných členských štátoch, než je členský štát, v ktorom sa nachádza sídlo poskytovateľa. Ako som však uviedol v bode 56 vyššie, spor vo veci samej sa týka výkonu činnosti v oblasti služieb rumunskou spoločnosťou na území Rumunska. Článok 16 smernice 2006/123 nie je teda uplatniteľný na tento spor.

94. Naopak, ustanovenia tejto smernice týkajúce sa slobody usadiť sa, konkrétne články 9 až 15, sú v prejednávanej veci uplatniteľné. Súdny dvor totiž rozhodol, že tieto články sú uplatniteľné na výlučne vnútroštátne situácie.³⁸

– Články 9 a 10 smernice 2006/123

95. Článok 9 smernice 2006/123 vychádza zo zásady, že činnosti v oblasti služieb nesmú podliehať režimom udeľovania povolení. Za určitých podmienok však členské štáty majú možnosť podriaďiť prístup k činnosti v oblasti služieb takémuto režimu.³⁹ Takýmito podmienkami sú nediskriminačná povaha režimu, odôvodnenie jeho existencie naliehavým dôvodom všeobecného záujmu a neexistencia menej obmedzujúcich opatrení umožňujúcich dosiahnuť toho istého cieľa.

96. Nemám k dispozícii žiadne informácie, pokiaľ ide o odôvodnenie režimu udeľovania povolení pre činnosti taxi dispečingu vyplývajúceho zo zákona č. 38/2003. Pokiaľ ide o rozhodnutie č. 626/2017, mesto Bukurešť sa vo svojich pripomienkach odvoláva na potrebu zabezpečiť rovnaké konkurenčné podmienky medzi „klasickými“ rezervačnými centrálnymi taxislужbami a elektronickými sprostredkovateľskými službami. Uvedené však nevysvetľuje dôvod existencie systému udeľovania povolení ako takého.

97. Vnútroštátnemu súdu teda prináleží overiť, či existujú naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ktoré odôvodňujú režim udeľovania povolení na prevádzkovanie služby taxi dispečingu. Treba už len poznamenať, že tento režim sa týka sprostredkovateľskej služby na určitom trhu, ktorý už podlieha režimu udeľovania povolení, a to trhu zameranom na poskytovanie služieb dopravy prostredníctvom taxislужby.⁴⁰ Zdá sa teda, že napríklad všeobecný záujem spojený s ochranou spotrebiteľov je už uspokojený. Úlohou vnútroštátneho súdu bude teda overiť, aké ďalšie naliehavé dôvody môžu odôvodniť tento dodatočný režim udeľovania povolení.

98. Je ešte potrebné uviesť nasledujúce záverečné poznámky. Článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2006/123 vyžaduje, aby sa povolenia vydávali na základe kritérií odôvodnených naliehavým dôvodom všeobecného záujmu a primeraných tomuto cieľu všeobecného záujmu.

³⁸ Rozsudok z 30. januára 2018, X a Visser (C-360/15 a C-31/16, EU:C:2018:44, bod 3 výroku). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol v spojených veciach Trijber a Harmsen (C-340/14 a C-341/14, EU:C:2015:505, body 44 až 57), a v spojených veciach X a Visser (C-360/15 a C-31/16, EU:C:2017:397, bod 106 a nasl.).

³⁹ Pojem „systém udeľovania povolení“ je vymedzený v článku 4 bode 6 smernice 2006/123 ako „každý postup, v rámci ktorého sa od poskytovateľa alebo príjemcu vyžaduje, aby podnikol kroky smerom k získaniu úradného rozhodnutia alebo konkludentného rozhodnutia o prístupe k činnosti v oblasti služieb alebo jej vykonávaní od príslušného orgánu“. Podľa môjho názoru neexistuje žiadna pochybnosť o tom, že činnosť taxi dispečingu podlieha v rumunskom práve režimu udeľovania povolení v zmysle tejto definície. Tento režim je založený na článku 15 zákona č. 38/2003 a na úrovni mesta Bukurešť je zavedený rozhodnutím č. 178/2008, ktoré bolo zmenené rozhodnutím č. 626/2017.

⁴⁰ Pokiaľ ide o dopravnú službu, tento režim je vylúčený z pôsobnosti smernice 2006/123.

99. Článok 15 ods. 2 zákona č. 38/2003 pritom na získanie povolenia okrem iného vyžaduje, aby spoločnosť mala vysielaciu a prijímaciu rádiostanicu, zabezpečenú rádiovú frekvenciu, pracovníkov s osvedčením rádiotelefonického operátora a licenciu na používanie rádiových frekvencií. Zo spisu jasne nevyplýva, či sa tieto požiadavky vzťahujú aj na poskytovateľov sprostredkovateľských služieb medzi vodičmi taxislužby a zákazníkmi pomocou aplikácie pre smartfóny, nezdá sa však, že by to bolo vylúčené.

100. Tieto požiadavky, ktoré sú určené pre rádiové rezervačné centrály taxislužieb, sú zjavne neprispôsobené službám poskytovaným elektronicky, pričom ich poskytovateľom ukladajú neodôvodnenú záťaž a neodôvodnené výdavky. Tieto požiadavky už zo svojej podstaty teda nemôžu byť odôvodnené nijakým naliehavým dôvodom všeobecného záujmu ani ich nemožno považovať za primerané žiadnemu cieľu všeobecného záujmu, pokiaľ sa uplatňujú na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti. Ukladajú im totiž povinnosť, aby okrem technológií, ktoré používajú, disponovali aj zručnosťami a vybavením, ktoré sa týkajú inej technológie.

101. Z týchto dôvodov sa domnievam, že režim udeľovania povolení sa nezakladá na kritériách odôvodnených naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, ako to vyžaduje článok 10 ods. 1 písm. b) a c) smernice 2006/123, pokiaľ udelenie povolenia podlieha požiadavkám technologicky neprispôsobeným službe, ktorú zamýšľa poskytnúť žiadateľ.

Článok 56 ZFEÚ

102. Vnútroštátny súd vo svojej prejudiciálnej otázke tiež poukazuje na článok 56 ZFEÚ, v ktorom je zakotvená sloboda poskytovať služby. Ako som však uviedol v bode 56 vyššie, spor vo veci samej sa týka výkonu činnosti v oblasti služieb rumunskou spoločnosťou na území Rumunska. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa ustanovenia Zmluvy o FEÚ v oblasti slobodného poskytovania služieb nemajú uplatňovať na situáciu, v ktorej sa všetky okolnosti obmedzujú na vnútroštátnu sféru jediného členského štátu.⁴¹ Článok 56 ZFEÚ teda v tejto veci nie je uplatniteľný.

Odpoveď na druhú a tretiu prejudiciálnu otázku

103. Navrhujem odpovedať na druhú a tretiu prejudiciálnu otázku tak, že článok 4 smernice 2000/31 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa na poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti uplatnil režim udeľovania povolení uplatniteľný na poskytovateľov ekonomicky rovnocenných služieb, ktoré nepredstavujú služby informačnej spoločnosti. Články 9 a 10 smernice 2006/123 bránia uplatneniu takéhoto režimu udeľovania povolení, pokiaľ tento režim nespĺňa kritériá stanovené v týchto článkoch, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Režim udeľovania povolení nie je v súlade s kritériami uvedenými v článku 10 smernice 2006/123, pokiaľ udelenie povolenia podlieha požiadavkám technologicky neprispôsobeným službe, ktorú zamýšľa poskytnúť žiadateľ. Článok 3 smernice 2000/31, článok 16 smernice 2006/123 a článok 56 ZFEÚ nie sú uplatniteľné na situáciu poskytovateľa, ktorý chce poskytovať služby informačnej spoločnosti v členskom štáte, v ktorom je usadený.

O štvrtej prejudiciálnej otázke

104. Svojou štvrtou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či rozhodnutie č. 626/2017 predstavuje technický predpis v zmysle článku 1 ods. 1 písm. f) smernice 2015/1535, ktorý mal byť oznámený Komisii na základe článku 5 tejto smernice.

⁴¹ Pozri naposledy rozsudok z 13. decembra 2018, France Télévisions (C-298/17, EU:C:2018:1017, bod 30 a citovaná judikatúra).

105. Podľa článku 1 ods. 1 písm. f) tretieho pododseku smernice 2015/1535 sa však toto ustanovenie týka technických predpisov, ktoré stanovujú orgány určené členskými štátmi a ktoré sa nachádzajú na zozname vypracovanom a v prípade potreby aktualizovanom zo strany Komisie v rámci výboru uvedeného v článku 2 tejto smernice. Takýto zoznam bol uverejnený 31. mája 2006⁴², to znamená pred pristúpením Rumunska k Európskej únii, a teda nezahŕňa rumunské orgány. Komisia však vo svojich pripomienkach uvádza, že Rumunsko v čase svojho pristúpenia oznámilo, že výlučne jeho ústredné orgány sú oprávnené stanoviť technické predpisy v zmysle smernice 2015/1535. Akty mesta Bukurešť teda nepodliehajú oznamovacej povinnosti na základe článku 5 tejto smernice.

106. Tým však nie je problém úplne vyriešený, keďže, ako som už uviedol, existujú pochybnosti o tom, či požiadavka získať povolenie na účely poskytovania služieb, o aké ide vo veci samej, vyplýva výlučne z rozhodnutia č. 626/2017, alebo aj z článku 15 zákona č. 38/2003, voči ktorému je toto rozhodnutie len vykonávacím opatrením. Je teda legitímne položiť si otázku, či tento zákon nemal byť oznámený Komisii.

107. Podľa môjho názoru však musí byť odpoveď záporná. Článok 1 ods. 1 písm. e) smernice 2015/1535 totiž z pojmu „pravidlá vzťahujúce sa na služby“, čo je jediná kategória technických predpisov, ktorá tu prichádza do úvahy, vylučuje pravidlá, ktoré sa netýkajú špecificky služieb informačnej spoločnosti. Podľa druhého pododseku tohto bodu e) sú pravidlá osobitne určené pre takéto služby, ak je ich špecifickým cieľom a zámerom regulovanie takýchto služieb vykonávaných *explicitným a cieleným spôsobom*. Naopak, pravidlá, ktoré takéto služby ovplyvňujú iba *nepriamym alebo náhodným spôsobom*, sa nepovažujú za pravidlá, ktoré sa ich špecificky týkajú.

108. Treba konštatovať, že zákon č. 38/2003 sa o službách informačnej spoločnosti vôbec nezmieňuje. Práve naopak, prehliada ich do tej miery, že dokonca vyžaduje od každého poskytovateľa služieb taxi dispečingu, aby mal rádiové frekvencie a zariadenia bez ohľadu na to, či sú prevádzkované prostredníctvom rádiostanice, alebo prostriedkami výpočtovej techniky. Podľa môjho názoru je teda zjavné, že hoci sa tento zákon uplatňuje na služby informačnej spoločnosti, ako tvrdí mesto Bukurešť, jeho cieľom nie je explicitným a cieleným spôsobom regulovať tieto služby a týka sa ich iba nepriamo, dalo by sa povedať že zo zotrvačnosti.

109. Uvedené možno ľahko vysvetliť tým, že zákon č. 38/2003 pochádza z roku 2003, zatiaľ čo spoločnosť Uber, priekopník v oblasti rezervácie dopravných služieb prostredníctvom smartfónov, bola založená až v roku 2009.

110. Článok 15 zákona č. 38/2003 sa teda netýka špecificky služieb informačnej spoločnosti v zmysle článku 1 ods. 1 písm. e) smernice 2015/1535.

111. V dôsledku toho treba na štvrtú prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že rozhodnutie č. 626/2017 nepredstavuje technický predpis v zmysle článku 1 ods. 1 písm. f) smernice 2015/1535.

Návrh

112. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem odpovedať na prejudiciálne otázky, ktoré položil Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko), takto:

1. Článok 2 písm. a) smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode), v spojení s článkom 1 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby

42 Ú. v. EÚ C 127, 2006, s. 14.

informačnej spoločnosti, sa má vykladať v tom zmysle, že službu spočívajúcu v priamom skontaktovaní zákazníkov a vodičov taxislužby pomocou elektronickej aplikácie treba považovať za službu informačnej spoločnosti, pokiaľ táto služba nie je neoddeliteľne spätá s dopravnou službou poskytovanou taxislužbou, a teda sa nepovažuje za neoddeliteľnú súčasť tejto služby.

2. Článok 4 smernice 2000/31 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa na poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti uplatnil režim udeľovania povolení uplatniteľný na poskytovateľov ekonomicky rovnocenných služieb, ktoré nepredstavujú služby informačnej spoločnosti.

Články 9 a 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia uplatneniu takéhoto režimu udeľovania povolení, pokiaľ tento režim nespĺňa kritériá stanovené v týchto článkoch, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Režim udeľovania povolení nie je v súlade s kritériami uvedenými v článku 10 smernice 2006/123, pokiaľ udelenie povolenia podlieha požiadavkám technologicky neprispôsobeným službe, ktorú zamýšľa poskytovať žiadateľ.

Článok 3 smernice 2000/31, článok 16 smernice 2006/123 a článok 56 ZFEÚ nie sú uplatniteľné na situáciu poskytovateľa, ktorý chce poskytovať služby informačnej spoločnosti v členskom štáte, v ktorom je usadený.

3. Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 626/2017 pentru modificarea și completarea Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (rozhodnutie mestského zastupiteľstva Bukurešť č. 626/2017 z 19. decembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 178/2008 o schválení rámcového nariadenia, špecifikácií a koncesnej zmluvy na delegované riadenie, na účely organizácie a výkonu verejnej služby miestnej dopravy poskytovanej taxislužbou z 21. apríla 2008), nepredstavuje technický predpis v zmysle článku 1 ods. 1 písm. f) smernice 2015/1535.